Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Rakentamisen tulevaisuuden kehitysnäkymiä

Ympäristövaliokunta 14.3.2024

Kirsi Martinkauppi
Hallitusneuvos, Rakennukset ja rakentaminen -yksikön johtaja

Orpon hallitusohjelmasta poimittua

- Suomi sitoutuu ilmastolain tavoitteisiin.
- Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden, toimivan ja käyttäjälähtöisen lupa-prosessin kautta.
- Edistetään teollisuuspuistojen rakentumista, olemassa olevien teollisuuspuistojen kehittymistä, alueen teollisuuden uusiutumista ja laajentumista kevennetyllä lupamenettelyllä tinkimättä ympäristövaikutuksista.
- Hallitus edistää EU-tasolla aktiivisesti ja ennakoiden sellaista vaikuttavaa ja kustannustehokasta ilmasto- ja teollisuuspolitiikkaa, joka on Suomen kansalaisten, kestävän kasvun ja kilpailuedun kannalta järkevää.

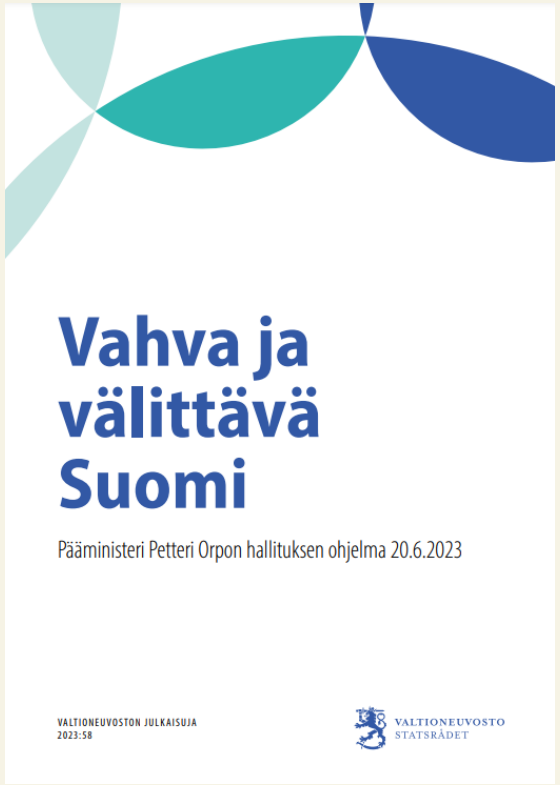

Alueidenkäyttöä koskevan kokonaisuuden lainvalmistelun käynnistyi syksyllä –rakentamislakiin korjaussarja

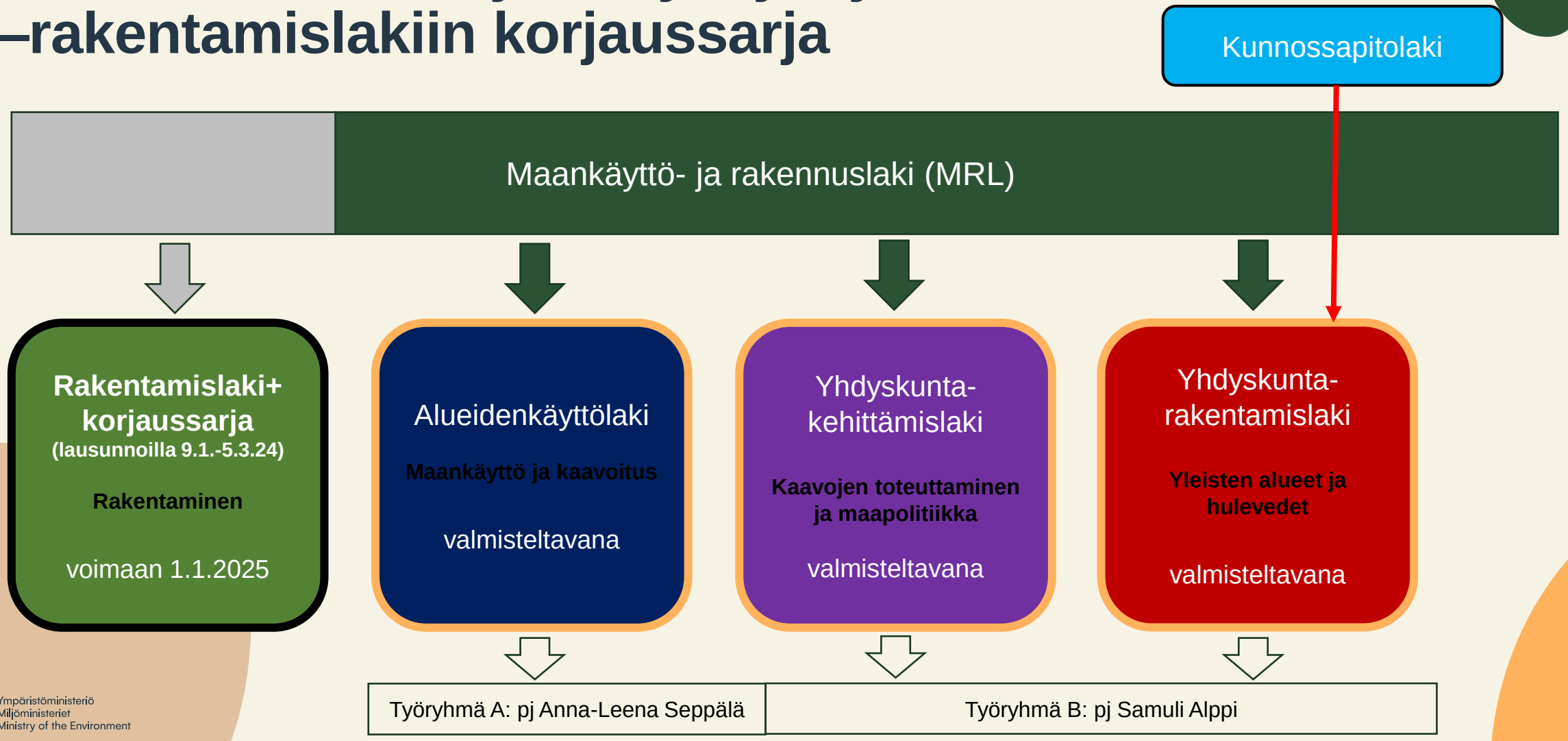

Seurantaryhmä tukemaan rakentamislain nojalla annettavien asetusten valmistelua

- Seurantaryhmä keskustelee rakentamislain nojalla valmistelussa olevista asetusluonnoksista ja kommentoi niitä. Ryhmä antaa ehdotuksia siitä, miten rakentamisen sääntelyä ja hallinnollista taakkaa voidaan keventää ja byrokratiaa vähentää pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti.
- Ryhmän tehtävänä on myös lisätä kiinteistö- ja rakentamisalan yhteistyötä sekä varmistaa tiedonvaihto ja vuorovaikutus asetuksia valmistelevien virkahenkilöiden kanssa.
- Seurantaryhmän toimikausi kestää 1.11.2025 asti.
- Ryhmän puheenjohtaja toimii ylijohtaja Teppo Lehtinen
- Ryhmässä ovat edustettuina keskeiset kiinteistö- ja rakentamisalan sidosryhmät.

Asetusvalmistelussa ensimmäisenä

- YM asetus purkumateriaali- ja rakennusjäteselvityksestä
- YM asetus ilmastoselvityksestä ja materiaaliselosteesta
- VN asetus raja-arvoista
- YM asetuksen muutos asuin-, majoitus- ja työtiloista
- YM asetus rakentamislain tietomallien toimittamisesta
- VN asetus suunnittelutehtävän ja työnjohtotehtävän vaativuusluokasta ja koulutuksesta
- VN asetus rakentamisesta

Puurakentaminen

- Hallitusohjelman tavoitteena on uudistaa ja purkaa puurakentamisen sääntelyä, parantaa alan vientimahdollisuuksia, lisätä puurakentamista TKI-rahoituksen avulla sekä panostaa alan koulutukseen.
- Vähähiilistä rakentamista ja hallitusohjelman kirjausta puurakentamisen helpottamisesta ja sääntelyn purusta edistetään rakentamislain ja sen laadittavana olevien asetusten kautta sekä norminpurku-hankkeen yhteydessä.
- Sääntely on tehokkain tapa vähähiilisen puurakentamisen edistämiseen.
- RakL 38 §: tietyille uusille rakennuksille ilmastoselvitys ja hiilijalanjäljen raja-arvo
- Hiilijalanjäljen raja-arvoilla pyritään vähentämään rakentamisesta ja rakennuksista syntyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

Puurakentaminen

- Ilmastoselvityksessä esitettävä hiilikädenjälki tuo esiin rakentamishankkeessa syntyviä positiivisia ilmastovaikutuksia, joita ilman hanketta ei syntyisi.
- Hiilikädenjäljen esittäminen tuo siten esiin puurakenteisien rakennusten positiiviset ilmastovaikutukset hiilivarastojen kautta.
- Uudella rakentamisen ilmastosääntelyllä voi olla merkittävä puurakentamista edistävä vaikutus
- 2024 käyttösuunnitelmassa ARA:a kannustetaan puurakentamisen ja vähähiilisen rakentamisen edistämiseen valtion tukemassa asuntotuotannossa.
- Business Finland kanavoi tukea teollisen puurakentamisen, puutuotteiden ja uusien puualan ratkaisujen TKI-toimintaan seuraavilla osa-alueilla: puu- ja tuotanto-osaaminen, tietomallit, automaatio, robotiikka ja logistiikka, arkkitehtuuri, energiatehokkuus ja kiertotalous, toiminnallisuus, viihtyisyys ja terveellisyys, vähähiilisyys, nopeus, kuivuus ja keveys sekä uudet konseptit ja kumppanuudet.
- Puuohjelma 2016–2023 panosti puurakentamisen TKI-rahoitukseen ja alan koulutukseen: 8 miljoonaa euroa 110:lle eri hankkeelle.
- Kansainvälistä yhteistyötä puurakentamisessa vahvistetaan Suomen ja Itävallan aloitteesta vuonna 2022 perustetussa eurooppalaisessa European Wood Policy Platform (woodPoP) -ohjelmassa. Lokakuussa 2023 Ympäristöministeriössä järjestettyyn woodPoP High Level Meetingiin osallistui 80 puurakentamisen asiantuntijaa 19 maasta.

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD

- Rakennuskannan energiatehokkuutta parannetaan.
- Pääpaino on huonoimpien energialuokkien rakennuksissa.
- Uudisrakentamisessa vaatimustasona päästötön rakennus, jolle on laskettava hiilijalanjälki.
- Päästöttömän rakennuksen vaatimukset voidaan asettaa kansallisesti.
- Olemassa olevien asuinrakennusten energiatehokkuuden parantumista arvioidaan koko asuinrakennuskannan keskiarvon parantumisena, eli vaatimukset eivät kohdistu yksittäisiin rakennuksiin.
- Kansallinen perusparannussuunnitelma ja vapaaehtoinen perusparannuspassi
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin revisio voimaan 2024 keväällä
- Direktiivi edellyttää kansallista täytäntöönpanoa: kansalliset säädökset voimaan 24 kuukauden kuluttua voimaantulosta.
- Muutoksia hyvin suureen määrään rakennuksia säänteleviä lakeja ja asetuksia.

13.3.2024

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment